

[Forsvarsministeren.]

Vi har set Grupper i en Befolkning gaa i Samarbejde med Stormagter om Undertrykkelse af deres Land og deres Landsmænd. Vi har set raffinerede Metoder i Anvendelse for at faa fremkaldt det Indtryk rundt om i Verden, at Undertrykkelsen var den undertrykte Befolknings Ønske. Vi har set Stormagter organisere vældige Propagandaapparater med det Formaal at faa bortforklaret Sandheden om Indstillingen hos de Folk, de tyranniserer. Dersom et Land forsvarer, naar det angribes og undertrykkes, vil en saadan maalbevidst Vildledning ikke være mulig. Sandheden vil spredes, den frie Del af Verden vil faa Mulighed for at bedømme, hvad der er sket, og der er ikke nogen Grund til at undervurdere, hvad det kan komme til at betyde i Kampen for Retten til Friheden, i Kampen for Retten til frit at kunne tænke, frit at kunne tro, frit at kunne tale.

Det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard har paa Det radikale Venstres Landsmøde sagt, at Danmarks militære Problem nu har forskudt sig til et Problem om Danmarks Placering i en større Sammenhæng, dels paa Grund af De Forenede Nationers Pakt og dens Paalæg om Pligt til Deltagelse i kollektivt Værn mod Fredsbrydere, dels paa Grund af de Overvejelser, som den nuværende splittede Verdenssituation giver Anledning til. Deri har det ærede Medlem fuldstændig Ret. Dersom det ærede Medlem havde været til Stede her i Dag, vilde jeg have benyttet Lejligheden til at takke ham, fordi han har sagt det. Jeg tror nemlig, det er nødvendigt, dersom Diskussionen om vore militære Problemer skal kunne føres paa udbytterig Maade, at man henleder Befolkningens Opmærksomhed paa, at man tidligere ved Drøftelserne af de militære Anliggender har kunnet argumentere ud fra Forudsætninger, som det langtfra er givet er til Stede i Dag, at man tværtimod maa se vore militære Problemer i en større Sammenhæng, end det tidligere har været Tilfældet.

Men da jeg nu er ved, hvad det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard har sagt paa Det radikale Venstres Landsmøde, vil jeg ogsaa gerne benytte Lejligheden til her at sige, at jeg mener, det ærede Medlem ogsaa har Ret i en anden Betragtning, og jeg vil i denne Anledning gerne have Lov til med den højtærede Formands Tilladelse at bringe et kort Citat. Det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard har sagt, at

„en fremtidig militær Ordning maa fremgaa som et Produkt af de Hensyn,

der knytter sig til den stærke Begrænsning af Landets økonomiske Ydeevne; til Sandsynligheden for Deltagelse i en eller anden kollektiv Ordning og endelig til den revolutionerende Udvikling af de moderne Vaaben, der bør revolutionere ogsaa de militære Forestillinger, der tidligere har behersket dansk Hærledelse“.

Jeg gentager: jeg er enig med det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard i denne Betragtning, men naar jeg siger dette, ønsker jeg ogsaa at tilføje, at der jo i det Synspunkt, som det ærede Medlem har gjort sig til Talsmand for, slet ikke er noget nyt for ærede Medlemmer af dette høje Ting. Jeg har en Formodning om, at Synspunktet kan tiltrædes af et stort Flertal af Folketingets Medlemmer. Desuden er det i de senere Aar i en Række Indlæg blevet fremholdt, at dansk Militærvæsen ikke bør være en Efterligning af Storstaternes eller, om man vil, Stormagternes Militærsystemer. Jeg gaar, indtil jeg maatte blive overbevist om det modsatte, ud fra, at Partiet heller ikke paa dette Punkt vil blive modsagt af et stort Flertal af Folketingets Medlemmer, men det er af væsentlig Betydning, at det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard, forhaabentlig med Tilslutning fra sit Parti, nu erkender, at Danmarks militære Problemstilling er en anden, end den tidligere har været. Jeg gaar ligeledes, indtil jeg maatte blive overbevist om det modsatte, ud fra, at bl. a. det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen er helt enig med sin Partifælle i denne Betragtning.

Der har som bekendt i længere Tid været ført en Række Samtaler mellem Regeringerne i Danmark, i Norge og i Sverige for at faa undersøgt, om der kan opnaas Enighed om militære Aftaler. Hidtil har disse Samtaler ikke ført til et Resultat, og hverken jeg eller noget andet Medlem af Ministeriet kan paa dette Tidspunkt sige, om de vil medføre et Forslag til en Overenskomst, som paa afgørende Maade kan komme til at øve Indflydelse paa Danmarks militære Problemstilling.

Naturligvis vilde det gøre Arbejdet i Forsvarskommissionen lettere — derom er der vel ingen, der kan være i Tvivl —, dersom de løbende Forhandlinger mellem de nordiske Regeringer snart kunde føre til Klarhed, men den danske Regering maa selvfølgelig være indstillet paa at give den Tid til Forhandlingerne, som de andre Regeringer maatte have tænkt fornøden. Men naar jeg har sagt dette, finder jeg det rimeligt at tilføje, at Norge og Sverige i hvert Fald har Ret til at gøre det til en Betingelse for en Overenskomst, at Danmark skaber